

Exkurzia do varšavských knižníc

9. 5. 2012 – 11. 5. 2012

Organizátor: Spolok slovenských knihovníkov - KP Bratislava

<http://www.buw.uw.edu.pl/>

BUW – Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (Univerzitná knižnica vo Varšave) patrí k najvýznamnejším akademickým knižniciam v Poľsku. Pôvodne sídlila v historickej budove v univerzitnom kampuse, neskôr v inej historickej budove kampusu. Od konca roku 1999 sa nachádza v novej budove, ktorú svojou návštevou poctil a knižnicu vysvätil pápež Ján Pavol II. Knižnica má centrálnu polohu blízko rieky Visly a neďaleko od univerzity, ktorej študenti patria k najpočetnejšej skupine jej používateľov. Súčasťou zbierok knižnice sú popri odborných knihách v papierovej aj elektronickej podobe početné zbierky starých tlačí, zbierka máp a rytín. Prehliadku knižnice s nami uskutočnila pani Lilianna Nalewajska, ktorá nás previedla dostupnými priestormi knižnice a porozprávala nám o histórii a súčasnom fungovaní knižnice. Fond knižnice tvoria dokumenty z odborov študovaných na Varšavskej Univerzite (UW), sú to predovšetkým humanitné a spoločenské odbory, v menšej miere aj prírodné vedy. Knižnica slúži aj ako depozitná knižnica niektorých katedier, v jej priestoroch sú umiestnené napr. dokumenty iranistiky. Aktuálne má knižnica vyše 2,7 mil. exemplárov všetkých typov dokumentov, priestorová kapacita budovy je 5 mil. exemplárov dokumentov s možnosťou rozšírenia o priestory, ktoré sú v súčasnosti v prenájme. Okrem budovy knižnice sa zbierky dokumentov nachádzajú aj v čiastkových knižniciach jednotlivých fakúlt a katedier UW, ktorých je vyše 30. Všetky tieto pracoviská spolu s knižnicou vytvárajú fond, ktorý zahŕňa vyše 3 mil. exemplárov dokumentov a je integrovaný do spoločného online katalógu knižníc UW.

Budova knižnice je architektonickým unikátom, ktorý v sebe spája moderné stavebné materiály, ideu veľkorysého priestoru a svetla v súlade s prírodou, ktorá je jej súčasťou. Ešte pred samotnou exkurziou v knižnici sme sa prešli knižničnými záhradami, ktoré vďaka výnimočnej architektúre presahujú celú strechu budovy (tzv. záhrady na streche). Zo strechy je z viacerých strán zaujímavý pohľad na mesto a vďaka preskleniu je zhora krásny výhľad do študovni a priestoru voľného výberu. Vstup do budovy neznamena vstup priamo do knižnice. Na prízemí je dostatočný priestor pre striedajúce sa výstavy, nachádza sa tu kníhkupectvo, trafika, obchod so suvenírmi UW, reštaurácia, kaviareň, bufet a ďalšie služby, ktoré ponúkajú možnosti na dlhšie strávenie času v tejto zaujímavej budove.

<http://www.biblpubl.waw.pl/>

Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego (Verejná knižnica hl. mesta Varšavy s funkciou krajskej knižnice) je knižnicou s veľmi zaujímavou históriou a súčasnosťou. Budova (resp. staršia z budov), v ktorej sídli, bola postavená vďaka financiám súkromnej osoby, ktorou bola bohatá Eugenia Kierbedziowa. Súčasná knižnica patrí modernizácii, od roku 2011 prebieha postupné prebudovanie a obnova priestorov. Knižnica sídli v troch samostatných susediacich budovách, do jednej z nich je vstup cez nádvorie so zeleňou.

Privítanie bolo veľmi príjemné, mali sme pripravený stôl s občerstvením a s dvoma knihovníčkami sme sa rozprávali o všeobecnej situácii v poľských knižniciach, porovnali sme systém knižníc, legislatívu. V tomto smere máme veľa podobného, výrazný rozdiel je v miere využívania finančných prostriedkov z eurofondov a iných zdrojov – poľskí knihovníci sú mimoriadne aktívni a nevzdávajú sa ani v boji s byrokraciou. Pre túto knižnicu je mimoriadnym prínosom aj povinný výtlačok jedného exempláru na všetko, čo bolo v Poľsku vydané. Niet divu, keď sme potom na polici videli vyše 20 rôznych druhov turistických sprievodcov po Slovensku a mnoho ďalších knižných zaujímavostí. Okrem toho knižnica nemá konzervačnú funkciu, takže dokumenty, ktoré sa im nehodia do profilu knižničného fondu, môžu ponúknuť iným knižniciam.

Po knižnici nás sprevádzala pani Anna Janowska, ktorá nám s hrdosťou porozprávala všetko dôležité, čo súvisí s knižnicou. Videli sme vzorne uprataný sklad kníh, študovne, katalógy. Hlavná študovňa je príjemné miesto, z ktorého dýcha história – nachádzajú sa v nej pôvodné drevené stoly, stoličky a zelené lampy.

Súčasťou knižnice je aj pracovisko Mazowieckej Biblioteki Cyfrowej, ktorej cieľom je digitalizácia a sprístupnenie objektov súvisiacich s Varšavou a regiónom Mazowsze. Do projektu digitalizácie sú zapojené knižnice mesta a regiónu, ktoré majú vo svojich fondoch zaujímavé dokumenty, ktoré sú súčasťou kultúrneho dedičstva a ich zverejnenie môže byť prínosom. Realizácia projektu je možná nielen vďaka zamestnancom knižnice, ale aj študentom, ktorí sem prídu na prax a dobrovoľníkom, ktorí sú ochotní venovať tejto práci časť svojho voľného času.

Fotografie z knižníc: <https://picasaweb.google.com/101997923381358406978>

Helena Mlejová
Bratislava, 15. 5. 2012